

**SVEUČILIŠTE U SPLITU
FILOZOFSKI FAKULTET**

Odsjek za sociologiju
PREDMET: **Sociološke metode**
Akademska godina 2008./2009.

STUDENTICA: Ivana Plavac

**ODNOS TEORIJSKOG I EMPIRIJSKOG U ISTRAŽIVANJU
(metodološki esej)**

recenzentice: prof. dr. Anči Leburić (Filozofski fakultet u Splitu)
Marija Lončar, asistentica (Filozofski fakultet u Splitu)

Esej je recenziran 22.04.2009. i postavljen na službenoj web stranici Odsjeka za sociologiju
Filozofskog fakulteta u Splitu
(www.ffst.hr/dokumenti/izdavastvo/studentski/sociologija)

Sociologija u svojoj znanstvenoj dimenziji još uvijek nema rezultate konačne suglasnosti u pitanjima koja se odnose na jedinstvenost i univerzalnost metodoloških aspekata. Razlog tome pronalazimo u činjenici što se razvoj teorijskih eksplanacija nije razvijao sukladno sa znanstvenim metodama empirijske provjere.

Tako je i danas u sociološkim raspravama aktualno pitanje odnosa teorijskog i empirijskog. Dok se neki zalažu za teorijska tumačenja i objašnjenja društvenih fenomena, drugi naglašavaju važnost empirijskog procesa prikupljanja i obrade podataka. Takve rasprave i dileme nisu besmislena polemika kojom bi istraživači pravdali valjanost i ispravnost svojih radova i postignutih spoznaja.

Suvremena sociološka znanstvena problematika ne teži eliminiranju teorijskog ili empirijskog, već opravdano teži sistematski obrazložiti nužnost i poželjnost prisutnosti i isprepletanja obje dimenzije.

Teorija, u svim oblicima i načinima na koje se primjenjuje, tvori temeljnu podlogu istraživanja. Korisna je u početnim fazama postavljanja hipoteza i u tumačenjima i obrazloženjima društvenih fenomena koji se istražuju.

S druge strane, empirijskom provjerom hipoteza istraživač može doći do korisnih informacija o karakteristikama predmeta istraživanja. Određene pretpostavke se mogu potvrditi, te proširiti u značenju pažljivom interpretacijom ili čak odbaciti.

Međutim, očigledno je da teorijsko i empirijsko ne treba odvajati oštrim granicama ili ih međusobno isključivati u istraživačkim procesima. Upravo suprotno, istraživanje je plod nadopunjavanja i „suradnje“ teorijskog i empirijskog koji ne pristaju na eksplicitnu krajnost. Ono što sociološkom istraživanju pridodaje epitet „znanstvenoga“ jest pomak od spekulativne misli u teorijskim pitanjima do empirijskih spoznaja, korištenjem odgovarajućih metoda. Cilj im je glavna zajednička karakteristika: razumijevanje i demokratizacija društva u svrhu napretka.